

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2022

aruandeaasta lõpp: 31.12.2022

sihtasutuse nimi: Sihtasutus Narva Muuseum

registrikood: 90011481

tänava/talu nimi, Peterburi mnt 2/4

maja ja korteri number:

linn: Narva linn

maakond: Ida-Viru maakond

postisihnumber: 20308

telefon: +372 3599230

faks: +372 3599232

e-posti address: kantselei@narvamuuseum.ee

veebilehe address: www.narvamuuseum.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	28
Bilanss	28
Tulemiaruanne	29
Rahavoogude aruanne	30
Netovara muutuste aruanne	31
Raamatupidamise aastaaruande lisad	32
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	32
Lisa 2 Raha	34
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	35
Lisa 4 Varud	35
Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	36
Lisa 6 Materiaalsed põhivarad	36
Lisa 7 Immateriaalsed põhivarad	37
Lisa 8 Kasutusrent	37
Lisa 9 Võlad ja ettemaksed	38
Lisa 10 Eraldised	38
Lisa 11 Annetused ja toetused	39
Lisa 12 Tulu ettevõtlusest	39
Lisa 13 Mitmesugused tegevuskulud	40
Lisa 14 Tööjõukulud	40
Lisa 15 Seotud osapooled	40
Lisa 16 Sündmused pärast aruandekuupäeva	41
Lisa 17 Tegevuse jätkuvus	41
Aruande allkirjad	42
Vandeauditori aruanne	43

SIHTASUTUSE NARVA MUUSEUMI 2022. AASTA TEGEVUSARUANNE

Riik ja Narva linn asutasid üheskoos 11.12.2012 Sihtasutuse Narva Muuseum (NM), et tagada sihtasutuse avaliku funktsiooni täitmine, milleks on vara valitsemise ja kasutamise kaudu Narva linna ja piirkonna ajaloo ning arhitektuuri-, kultuuri- ja looduspärandi tutvustamine ja populariseerimine ning seeläbi Eesti ajaloo tundmise kasvatamine. Ühtlasi riigi kohalolu suurendamine Eesti piirialal, valdavalt mitte-eestikeelses keskkonnas.

Eesti Vabariik, asutajaõiguste teostajana Kultuuriministeerium, ning Narva linn, asutajaõiguste teostajana Narva Linnavalitsus, seavad kolm peamist eesmärki:

- tagada Narva linnuse ja bastionide ning muuseumikogu pikaajaline säilimine ja arendamine;
- tugevdada Narva linna ja piirkonna konkurentsivõimet ning toetada ja edendada Eesti identiteeti¹;
- järgida sotsiaalse vastutuse põhimõtteid, head juhtimistava ja tagada muuseumi jätkusuutlik majandustegevus.

Linnale kuuluvasse muuseumikogusse, mida sihtasutus kasutab lepingu alusel, kuulub väärtuslik osa Eesti kultuuripärandist, mille hoidmine ja arendamine on samuti avalik huvi ning üks muuseumi põhitegevusi.

Sihtasutus haldab järgmisi objekte:

Narva linnuse kompleks (Peterburi mnt.2), kuhu kuuluvad: konvendihooned, Põhjaõu, Põhjaõue majutuskoht; Läänehoov, bastion Kristervall; Kivisaal, Rondeel, Lossipark;

Kunstigalerii (Vestervalli 21);

Bastionid: Gloria, Triumph;

Viies raveliin.

Narva Muuseumi hooldatavate bastionite kogupindala on 72 519 m².

Muuseum rendib hoidlana kasutatavat ruumi OÜlt Narva Gate. Hoidlana kasutatakse ka ruume Kivisaalis ja Kunstigaleriis; endises Narva mööblikombinaadis „Narova“ olid renditud ruumid Vana Narva maketi näituseks aastast 2020 kuni veebruarini 2023. a.

---

¹ Sidusa Eesti arengukavas 2021-2030 on defineeritud mõiste „Eesti identiteet“ – inimesed jagaksid põhiseaduslikke väärtusi ja arusaamu, väärtustaksid eesti keelt ja kultuuri ning määratleksid end Eesti ühiskonna liikmena.

Tegevused 2022 aastal

2022. aasta tegevusi planeerides pani muuseum suuri lootusi COVID-19 pandeemia lõppemisele ja kõikide külastuspiirangute kaotamisele, sealhulgas COVID-passi, mis kehtis muuseumikülastajatele kuni 2022. aasta märtsini.

Venemaa kallaletung Ukrainale 24. veebruaril 2022. aastal ei olnud mitte ainult traagiline vapustus, vaid ka uus reaalsus, mis tõi olulisi muudatusi nii muuseumi plaanidesse, projektidesse kui igapäevaellu.

Aastaid sõltus Narva muuseumi kõrge külastatavus ja vastavalt ka suurem osa omatulust otseselt Vene ja transiidituristidest. Vastavalt nendele sihtrühmadele oli korraldatud ka muuseumi tööruum, mis läbi oli muuseum avatud aastaringselt seitsmel päeval nädalas.

Üle kahe aasta kestnud COVID-pandeemiast kujunes mitte ainult katsumuste perioodiks, vaid ühtlasi ka uute strateegiate väljatöötamise ajaks. Eelkõige siseturistide meelitamiseks. 2022. aasta plaane tehti lootusega meelitada ligi suuri välituristide voogusid, kes saaksid COVID-kriisi järel tutvuda 2020. aastal Narva linnuses avatud konvendihoonet uue ekspositsiooniga. Muuseum lootis mitte ainult viia külastatavus pandeemiaeelsele tasemele, vaid isegi seda ületada.

Paraku juba 2022. aasta märtsis selgus, et Narva lähedus agressorriigile peletas Euroopa partnerid ning paljud välituristide rühmakülastuse broneeringud tühistati. Lisaks jäi Venemaa meile lähimast rahvusvahelisest turismisuunast välja. Märtsi alguses katkesid ametlikul tasandil ka kõik kontaktid ja igasugune koostöö Venemaa partneritega nii turismivaldkonnas kui muuseumidega.

Venemaa partnerite eemalejäämine muutis omakorda oluliselt:

- Euroopa Liidu rahastatavat Läänehoovi renoveerimisprogrammi (vt täpsemalt käesolevast aruandest INVESTEERIMISPROJEKTID);
- uurimisprojektide suund ja ajakava;
- 1700. ja 1704. aasta Narva lahingutele pühendatud Narvale traditsioonilise ajaloo festivali saatust. Muuseum oli sunnitud Narva lahingutest täielikult loobuma mitte ainult seetõttu, et enamus ajalooklubidest pärinesid traditsiooniliselt Venemaalt ja Valgevenest, vaid ka eetilistel põhjustel: Peeter Suure aegne keiserlik retoorika on kahjuks avalikult kasutusel tänapäeva Venemaa ametlikus sõjaretoorikas ja propagandas.

Nendel põhjustel hakkas muuseum 2022. aasta varakevadel otsima uusi võimalusi ja turge turismi arendamiseks:

- muuseum osales koos IVEK-iga aasta jooksul Soome turu edendamises, investeerides sellesse suunda koos IVEK-i partneritega (turismikoordinaatori tegevuse koostööleping, summaga 3 500 eur);
- muuseum otsustas investeerida Põhjahoovis asuvasse minihotelli, luues seeläbi uue unikaalse teenuse;
- Lisaks hakkas muuseum koostöös partneritega otsima uusi võimalusi ja välja töötama uusi vorme suurte kultuuriürituste läbiviimiseks. Näiteks toimus Narva linna päevade

raames Põhjaõues vabaõhu kinoõhtute sari, saunakultuuripäevad ning Eesti pagulasabi toel sai ellu kutsutud SUBRIK-klubi projekt. Teist aastat korraldati koostöös OÜ Wildstream ja linna toel Põhjahoovi ja lossipargi territooriumil Jõuluküla, millega kaasnesid meelelahutus- ja haridusprogrammid, ekskursioonid ja töötoad.

Muuseumi külastatavust ja aktiivset osalemist 2022. aasta suurüritustel mõjutasid suurel määral Läänehoovi territooriumil toimuvad suuremahulised ehitustööd, mis piiravad külastajate liikumist. Kuna aktiivne ehitustöö toimus mais-augustis, ei saanud muuseum Läänehoovi välja rentida traditsiooniliselt suviti linnuse territooriumil toimunud ürituste ja festivalide jaoks. Paljuski oli piiratud ka restorani Rondeel tegevus, mis ehituse tõttu kaotas oma suvegalerii ja võimekuse võõrustada korraga mitu gruppi.

Muuseumimeeskond pidi otsima alternatiivseid suundi ja pakkuma uusi formaate, et mitte kaotada kliente ja koostööpartnereid. Muuseumi teenused muudeti paindlikumaks ja kohandati vastavalt tellija ja korraldaja soovidele, mis võimaldas üritusi edukalt läbi viia Põhjaõues. Seeläbi leidsime ka uusi võimalusi ja uuendasime teenuste nimekirja.

2022. aasta suvel demonteeriti Narvas nõukogude sümboolikat kandvad mälestusmärgid ja hakati taas arutama tänavate ümbernimetamise üle. See näitas, et ka muuseumil on palju arenguruumi 20. sajandi ajaloo- ja kultuuripärandi mõtestamisel. Peab tunnistama, et muuseum tegeles pikka aega kauget minevikku romantiseerivate teemadega (keskaeg, Rootsi aeg), jättes ebamugavad teemad ja keerulise lähiminekliku tagaplaanile. Sõdadevahelise Eesti pärandit puudutati muuseumi näituse- ja populariseerimistegevuses vähe. Samas on see periood muuseumi kogus esindatud mitmete huvitavate ja ainulaadsete museaalidega.

Sündmused Ukrainas ja arutelud nende üle ning nõukogude okupatsiooni ajal püstitatud mälestusmärkide demonteerimine, andis põhjuse üle vaadata ka muuseumi näitusekavad. Lähiajal oluliseks tuleb pidada ja fokuseerida tähelepanu sõdadevahelisele linna ajaloole ja Eesti identiteedile. Eesmärk oli ka välja töötada uus muuseuminäituste formaat, mida saaks paigutada avatud aladele ja linnatänavatele.

Võib öelda, et 2022. aastal hakkas muuseum otsima uusi suundi pärandi teadvustamiseks avalikus ruumis. Kõik need protsessid ei saanud jätta mõjutamata muuseumi lähiaastate tegevusplaani ja arengukava. Seetõttu koostasid muuseumitöötajad 2022. aasta detsembriks uue arengukava ja sõnastasid ümber muuseumi missiooni:

Narva Muuseum (NM) on sotsiaalse ja kultuuriosaluse keskkond, mis säilitab ja jagab elamusi minevikust, julgustab innovaatilisi algatusi ja inspireerib muutusi. Muuseum on õppiv ja arenev organisatsioon, kelle meeskond on motiveeritud, jagab ühtseid väärtusi ja on eeskujuks ühiskonnale.

Meie juhtlause on „Oleme Narva kui piirilinna pärandi mõtestajad“.

Oluline on märkida, et arengukava ja tegevusplaani koostamisel tugineb sihtasutus riiklikele ja kohaliku omavalitsuse strateegiadokumentidele, rahvusvahelisele muuseumietika koodeksile, sihtasutuse asutajate ootustele ning nende esitatud SA Narva Muuseumi tegevuse hindamiseks mõeldud mõõdikutele ja indikaatoritele (vastav dokument oli koostatud 2022. aastal).

Muuseumi kulusid (elekter, küte) 2022. aastal mõjutas energiakriis ja inflatsioon. Seetõttu pidime üle pika aja kriitiliselt üle vaatama mitmed valdkonnad. Nende seas muuseumi lahtiolekuajad. Senine aastaringne 7-päevane lahtioleku aeg asendus madalhooaja 5-päevase ja suveperioodi 7-päevase lahtiolekuajaga (13.05–11.09). Kõik tehnosüsteemid olid samuti ümberseadistatud jätkusuutlikumale režiimile vastavalt lahtioleku aegadele. See võimaldas oluliselt vähendada energiatarbimist ja seeläbi ka kulutusi.

Teadupärast energiakriisi ja kasvava inflatsiooni tingimustes säästetakse esmakorras kultuuri- ja meelelahutuse arvelt. Vaatamata sellele tegi Narva Muuseumi meeskond kõik endast oleneva, et sihtgruppide ja koostööpartnerite huvi muuseumi pakutavate mitmekülgsete teenuste vastu ei kaoks ja hoopiski suureneks.

Peamised finantssuhtarvud

	2022	2021
Bilansi näitajad		
Varad aasta lõpus	17 214 883	15 772 135
Käibevarad	1 007 369	542 525
Lühiajalised kohustised	1 710 775	1 405 779
Kohustised aasta lõpus	1 710 775	1 405 779
Netovara aasta lõpus	15 504 108	14 366 356
Tulemiaruaude näitajad		
Tegevustulud	3 354 188	1 805 442
Tulud majandustegevusest	683 851	542 796
Tegevuskulud	-2 167 455	-2 362 448
Tulem	1 137 752	-557 336
Muud näitajad		
Töötajate arv	51,29	54,3
Finantssuhtarvud		
Müügitulu juurdekasvutempo*	25,99%	3,07%
Vara juurdekasvutempo**	9,14%	-1,86%
Lühiajalise maksevõime kordaja***	0,58	0,38
Kohustiste osakaal varadest****	9,94%	8,91%
Ettevõtlustulu ühe töötaja kohta*****	13 333	9 996

* Müügitulu juurdekasvu tempo näitab müügitulu kasvuprotsenti võrreldes eelneva aastaga = (aruandeaasta müügitulu - eelmise aasta müügitulu)/eelmise aasta müügitulu*100.

** Vara juurdekasvu tempo näitab varade väärtuse protsendilist muutust võrreldes eelneva aastaga=(vara aruandeaasta lõpul - vara eelmise aasta lõpul)/vara eelmise aasta lõpul*100.

***Lühiajalise maksevõime kordaja näitab võimet katta võlausaldajate lühiajalised nõuded käibevaraga= käibevara/lühiajalised kohustused. Heaks loetakse kordaja vahemikus 1,5 kuni 2 - sel juhul on ettevõtte lühiajaline finantsseisund hea.

****Kohustiste osakaal varadest näitab, kui suure osa ettevõtte koguarast moodustab laenukapital =kohustised/varad. Kui kordaja on < 0,5, siis finantseeritakse enamikke ettevõtja varasid omakapitalist, kui vastupidi, siis võõrkapitalist.

*****Ettevõtlustulud ühe töötaja kohta näitab tööjõu kasutamise efektiivsust = müügitulu/keskmine töötajate arv. Eesmärk võimalikult kõrge tulu ühe töötaja kohta, kuid tuleb arvestada, et muuseumi põhieesmärk ei ole teenida tulu ning on töötajaid, kes ei too muuseumile sissetulekut.

Omatulud

2022. aastal oli muuseumi omatulu 683 851 eurot, mis on 26% suurem kui muuseumi omatulu 2021. aastal (vastavalt 542 796 eurot).

Peaaegu kõik omatulu moodustavad tululiigid näitasid märkimisväärset kasvu:

- muuseumi põhiteenused (piletid, ekskursioonid, haridusprogrammid - täpsemalt allpool) +26%;
- kunstigalerii teenused +73%;
- toitlustusteenused (restoran) +15%;
- renditeenused +394% (see arv on siiski moonutatud, sest 2022. aastal sisaldas see täiendavaid tululiike, mida eelmisel aastal ei olnud).

Vana Narva maketi ekskursioonide müügist saadud tulud vähenesid -33%, mis arvukselt ei ole märkimisväärne summa (1447 eurot 2022. aastal võrreldes 2165 euroga 2021. aastal).

Muuseumi peamistest teenustest kasvasid kõige enam järgmised tululiigid:

- piletimüük +20%, mis oli tingitud muuhulgas Narva linnuse piletite hinnatõusust 12 eurolt 15-le eurole (täispilet);
- ekskursioonid +53%;
- haridusprogrammid +114% ja kaupluse tulud +31%.

Samuti väärrib märkimist, et 2022. aasta septembris lisandus muuseumi pakutavate teenuste hulka uus eksklusiivne teenus: „Elamusmajutus“, ööbimine linnuse territooriumil. See tõi nelja kuu jooksul omatulu 3 616 eurot.

Narva muuseumi külastajate koguarv kasvas 2022. aastal 16,61%: 82 556 külastajat 2022. aastal võrreldes 70 797 külastajaga 2021. aastal. Lisaks on muuseumi külastatavuse kasv täheldatav nii tasuliste kui ka tasuta (väliürituste, sh vabaõhuürituste külastajad) klientide kategoorias. See näitab positiivset dünaamikat nii muuseumi käibe kui ka sihtgruppide huvi suurenemise aspektist, muuseumi pakutavate teenuste ja tegevuste vastu.

Alates 15. märtsist on Ukraina kodanike jaoks Narva linnuse ja Kunstigalerii külastamine Ukraina kodanikele on alates 15. märtsist 2022. aastast tasuta. Seda võimalust kasutas 1 879 inimest.

Traditsiooniliselt on Narva muuseumi peamine klient kohaliku turu esindaja. Kuid 2022. aastal, võrreldes eelmise perioodiga, on näha väikest, kuid positiivset arengut ka välisurgudel:

- Soome turg +118% (1 667 inimest 2022. aastal vs. 763 inimest 2021. aastal);
- Läti turg +84% (1 924 inimest vs. 1 043 inimest);
- Saksamaa turg +53% (765 inimest vs. 500 inimest);
- Leedu turg +70% (568 inimest vs. 335 inimest).

Paraku on nimetatud turgude osakaal külastajate koguarvust siiski tagasihoidlik, jäädes vahemikku 1% - 5% vahele. Kohalikul turul on peamine kliendivoog Ida-Virumaalt ja Harjumaalt.

Turud	2022		2021		Juurdekasv	Vahe
Eesti	29 459	70%	31 443	85%	-6%	- 1 984
Venemaa	1 376	3%	553	1%	149%	823
Läti	1 924	5%	1 043	3%	84%	881
Leedu	568	1%	335	1%	70%	233
Soome	1 667	4%	763	2%	118%	904
Ukraina	1 965	5%	123	0%	1498%	1 842
Saksamaa	765	2%	500	1%	53%	265
Kokku	41 954		37 180			

Külastajad NM üksuse kohta					
Koht	Teenus	Teenused kokku	Külastajad kokku	Tasuline sissepääs	Tasuta sissepääs
Narva Linnus	Piletid	-	25 251	21342	3909
	Ekskursioonid	284	4 435	3938	497
	Haridusprogrammid	245	4 546	4074	472
	Töötoad	148	926	926	0
	Loengud	31	476	267	209
	Meelelahetus programmid	9	270	270	0
	Meie üritused	17	660	338	322
	Kokku		734	36 564	31155
Kunstigalerii	Piletid	-	1 217	1024	193
	Ekskursioonid	12	190	151	39
	Haridusprogrammid	130	2 086	1920	166
	Töötoad	5	72	72	0
	Meie üritused	13	1 011		1011

	Kokku	160	4 576	3167	1409
Põhjaõu	Igapäevased külastajad	-	18 016		18016
	Meie üritused	4	14 612		14612
	Kokku	4	32 628	0	32628
Majast välja	Ekskursioonid	486	7 027	6995	32
	Haridusprogrammid	17	323	301	22
	Koolitunnid	15	150	150	0
	Makett	34	777	760	17
	Kokku	552	8 277	8206	71
Laagrid	Kokku	40 (päeva)	661	661	0
Kõik kokku		1 490	82 706	43 189	39 517

SA Narva Muuseumi 2022. aasta eelarves oli restorani Rondeel tuluks planeeritud 228 000 eurot. Tegelikult õnnestus restoranil 2022. aastal saavutada 282 870 euro suurune käive, mis ületas müügiplaani 28% ehk 54 370 euro võrra.

Restorani positiivne tulemus saavutati nii pandeemiaga seotud piirangute tühistamisest ja sellest tingitud nõudluse suurenemisest kui ka tänu suurtele korporatiivsetele toitlustustellimustele (st klientide teenindamine väljaspool restorani).

Restoranitulu suurenemine tõi restoranitegevuse isetasuvuse piirile. Kahjum oli aasta lõpus suhteliselt madal - 4 735, 25 eurot (-2%, sealhulgas investeeringud restorani inventari).

Näituste ja kogude osakond

Struktuurimuudatus. Struktuuri tasandil toimusid näituste ja kogudega seotud tegevuses mitmed muutused. Alates sihtasutuse asutamisest 2013. aastal puudus peavarahoidja ametikoht. Selle koha ja palgafondi jättis linn üleandmata. Osaliselt seetõttu kujunes olukord, kus ühte kogu haldasid kaks erinevat organisatsiooni Narva linnavalitsus Kultuuriosakonnale alluv Narva Muuseum ja SA Narva Muuseum. Kuna omavaheline tegevus polnud alati kooskõlastatud, siis toimusid erinevad protsessid, mis ei toetanud sihtasutuse eesmärke ja takistasid erinevate näituste ja kogudega seotud valdkondade arengut. Puuduliku kommunikatsiooni tõttu kannatas koostöö nii organisatsiooni sees kui ka välja. Passiivne kogude populariseerimine kogude osakonna töötajate poolt ja tõi kaasa kogude madala nähtavuse ja kogukonna usalduse languse. 2022. aastal loodi sihtasutuse peavarahoidja koht ning lõpetati senine praktika kogude haldamisel. Kogude haldamine oli lepingu järgi antud üle sihtasutusele juba varem.

Näitustega seotud eraldiseisev ekspositsioonijuhi koht ja kogude arendamisega seotud tegevused viidi ühe osakonna alla. Seeläbi peaks muutuma efektiivsemaks kahe väga olulise muuseumivaldkonna omavaheline kommunikatsioon ja arendamine.

Tegevuse lõpetas Narva Muuseumi avalik raamatukogu, kuna tegemist ei ole muuseumi põhitegevusega ning see dubleeris raamatuid jmt säilitatavate asutuste põhitegevust. Nende hulgas läheduses asuv Narva linnaraamatukogu ja TÜ Narva Kolledži raamatukogu. Samuti järgib antud samm üldist suunda muuta pärandihaldus jätkusuutlikumaks ja vähendada ökoloogilist jalajälge. Muuseumi avaliku raamatukogu sulgemist toetab ka selle väga madal külastatavus ja vähene huvi selles olevate raamatute vastu. Muuseumi enda töötajate tarbeks piisab käsiraamatukogust.

Kogude arendamine. SA õnnestus veenda Narva Linnavolikogu lõpule viia juba kümme aastat kestnud kadunud, hävinud ja varastatud esemete maha kandmise protsess, mis kokkuvõttes parendas Narva Muuseumi kogude kvaliteeti. Kogust arvati välja 93 kadunud, hävinud ja varastatud museaali perioodist 1970.aastatest kuni 2013.

Säilitamistingimuste parendamiseks soetati Kunstigalerii hoidla ja näituseruumide jaoks õhuniisutid, mille täitmisega osakonnatöötajad regulaarselt tegelevad. Samuti toimusid parendamiseks sanitaarpäevad, konserveerimistööd ja arvel oleva mööblile katete valmistamine.

Kogumistöö raames võeti vastu Narva Linnaapteegile kuulunud eseme. Muuseumile anti üle ka mõned Raekoja platsi ja Sepa tn leiud. Esemed on puhastatud ja ootavad muuseumikogusse vastuvõtmist.

Jätkus Narva Muuseumis hoiul oleva kultuuripärandi veebis kättesaadavaks tegemine: museaalide kirjeldamine MuIS-s, avalikus veebis kuvatavat infot täiendamine, täpsustamine ja vigade parandamine, museaalide digimine.

Hetkeseisuga on Narva Muuseumis 83 782 museaali, millest 62,6 % on digiteeritud (TIF ja JPG) ja 74,15 % on kirjeldatud. TIF formaadis on digiteeritud 14 801 museaali, mis moodustab ligikaudu 17,7 % museaalide üldarvust. Narva Muuseumi kogude digimist on mõjutanud nii vastavate nõuete muutumine ajas kui ka tehnika puudus muuseumis.

Narva muuseumis toimus 2022. aastal seitse näitust. Neist kuus Kunstigaleriis ja üks Narva linnuses:

Näituse nimi	Koht
Endisaegne kaasaegses	Kunstigalerii
Külm pilk. Hüperrealismi variatsioonid Eesti kunstis	Kunstigalerii
Kuzja Zverevi isikunäitus „Ületamine“	Kunstigalerii
Narva linnus läbi kunstnike pilgu	Kunstigalerii
Naise kuvand	Kunstigalerii
Albert Belyakovi maailm	Kunstigalerii
Vadjalaste minevik ja tänapäev	Linnus
Joala vabrik: keldrist tornini	Kreenholm, Joala vabrik

Narva tööstusajalugu: “minevik-olevik-tulevik” endise Baltijetsi tehase näitel.	Välinäitus Narva linna ruum
Narva linnus läbi fotograafide pilgu	Linnus

Narva Muuseumi kogudesse kuuluvaid esemeid esitleti 2022. aastal kolmel muuseumivälisel näitusel:

Näituse nimi	Koht
Kadunud linn. Vana Narva vaated ambrotüüpidel	Narva Keskraamatukogu
A. Hahn 190	Narva Keskraamatukogu
Iidamast-aadamast. Heaks eluks vajalikud asjad	TÜ Kunstimuuseum
Igapäevased kaaslased. Käekotid 1900–1950	Tallinna Linnamuuseum

Osakonna töötajad tegelesid aasta vältel Narva linnajuhiga, mis ilmub 2023. aastal, sisu koostamisega. Kogude populariseerimiseks hakati koostama muuseumikogu põhjal FB postituste jaoks lühikesi aja- ja esemeloolisi ülevaateid koostöös turundusjuhiga. Jätkusid tulevaste näituste tarbeks erinevad uurimistööd ja algsete tekstide kirjutamine.

Seoses nõukogude sümbolikat kandvate mälestusmärkide teisaldamise ja tänavate ümbernimetamisega, koostas muuseum ajakirjanikele ja linnavalitsusele vastavad ajaloolised õiendid.

Narva muuseumi spetsialistid osalesid kogemuse vahetamiseks, mälestuste kogumiseks ja konsulteerimiseks erinevates projektides:

- Narva ajaloo ja kultuuri väliuuringute I etapi läbiviimine. Projekti raames oli salvestatud 8 videointervjuud, kirjutatud stsenaarium ja monteeritud tunniajane film narvalastest eraalbumite piltide abil (Narva: ajalugu nägudes; 1:09:36 tundi)
- Tutvus Narva tööstusajalooga: “minevik-olevik-tulevik” endise Baltijetsi tehase näitel. Projekti raames oli salvestatud 2 videointervjuud Baltijetsi tehase endiselt töötajatelt.
- ERASMUS+ - kirjutatud projekt sai finantseerimise ja selle raames toimusid ZOOM keskkonnas koosolekud ja kaks lähetust Erasmus+ Poolas ja Rumeenias.
- Narva Raekoja VR/AR projekt – Muuseum otsis ja edastas projekti jaoks vajalikud materjalid, kontrollis 3D maketi ehitamist, tekstide korrektuur ning konsultatsioon erinevates küsimustes.

2021. aastal pandeemia tingimustes alguse saanud lektoriumid jätkusid ka 2022. aastal. Lektorium toimus hübriidvormis, nii et huvilistel oli võimalik nii kohapeal kuulama tulla kui ka jälgida loengut veebi teel. Muuseum kasutas selle jaoks videokonverentsitarkvara ZOOM. 2022. aastal pakkus muuseum tasulisi ja tasuta loengusarju eesti, vene ja inglise keeles. Tasuta loengud on Youtube järgi vaadatavad.

Kuivõrd Narva asub erinevate kultuuride ristumispaigas, siis oli loengute temaatiline haare üsna lai. Käsitlemist leidsid Narvaga otseselt või kaudselt seotud kultuuri-, kunsti- ja ajaloo teemad, eesti-vene kultuurisidemetele ja –piir, usu- ja ka Narva muuseumi kogud.

Muuseumis toimus aasta jooksul 14 ajalugu populariseerivat loengut, kus esinesid nii muuseumi töötajad kui teiste asutuste teadurid:

- 10.02.22 James White, PhD, Tartu Ülikool: „Attempts to convert Swedish population of Ruhnu island“ / tasuta
- 24.02.22 Irina Solodova, SA Narva Muuseum: Perioodikaväljaanded vabadussõjaeelses Narvas 1918-1920 / tasuline
- 24.03.22 Irina Pärt, PhD, Tartu Ülikool: „Vene kristliku üliõpilasliikumise ajalugu Eestis ja Euroopas“ / tasuline
- 14.04.22 Catherine Gibson PhD, Tartu Ülikool: „Cartography of the religious landscape of the Baltic“ / tasuta
- 28.04.22 Ljubov Kisseljova, professor emeritus, Tartu Ülikool: „J. M. Lotman - professor, kes tegi Tartu Ülikooli tuntuks“ / tasuline
- 12.05.22 Ljubov Kisseljova, professor emeritus, Tartu Ülikool: „Keisri hullu“ Timotheus von Bocki saatus“ / tasuta
- 26.05.22 Ljubov Kisseljova, professor emeritus, Tartu Ülikool: „Köleri teekond - Peterburi Kunstiakadeemia professor ja Eesti maalikunsti isa“ / tasuline
- 09.06.22 Ljubov Kisseljova, professor emeritus, Tartu Ülikool: „Salapärane Barclay: M.B. Barclay de Tolly ja tema jälg Eestis“ / tasuline
- 11.08.22 Jaroslavna Nazarova, SA Narva Muuseum: „Inimsäilmed Narva muuseumi kogus“ / tasuta
- 08.09.22 Timur Guzairov, PhD, Tartu Ülikool: „Eesti sovetiseerimine ja venelaste saatus (ENSV NKVD arhiivist)“ / tasuta
- 22.09.22 Ljubov Kisseljova, professor emeritus, Tartu Ülikool: „Narva – kultuuripiir“ / tasuta
- 13.10.22 Timur Guzairov, PhD, Tartu Ülikool: Loodefront. Kodusõda ülekuulamistes ja saatustes / tasuta
- 27.10.22 Galina Smirnova, SA Narva Muuseum: „Abikaasade Lavretsovide nimelise muuseumi ajaloost“ / tasuta
- 17.11.22 Svetlana Andreeva, SA Narva Muuseum: „Suurtükitali Narvas Vabadussõja ajal. 1918–1920“ / tasuta

Loengusari „Sakraalne kunst“. Narva Muuseumi teaduri poolt oli koostatud loengusari, mis andis ülevaate kirikukunsti, monumentaalmaali ja idakristlikust maailmapildist, mis avaneb nii ikoonimaalikunstis kui õigeusu kirikute pildiprogrammides. Lektor ja sarja autor oli Narva Muuseumi teadur Julia Khlöstun. Julia on mitmeid aastaid tegelenud 20. sajandi lõpus ja 21. sajandi alguses ehitatud Ukraina õigeusu kirikute pildiprogrammide uurimisega ning ta on suure hulga teadusartiklite autor. Tänu tema teadmistele ja kitsale teaduslikule spetsialiseerumisele saame nüüd avada Narva sakraalkultuuri seni uurimata tahke.

Sarja raames toimusid järgnevad loengud:

- 11.05.22 Õigeuskliku kiriku sakraalne ruum
- 18.05.22 Õigeusu kiriku pildiprogramm kui võti idakristliku maailmapildi mõistmiseks
- 25.05.22 Sümbolistlike kujundite varjatud semantika monumentaalses kiriku maalikunstis
- 1.06.22 Nüüdisaegsed tendentsid õigeusu kirikumaalingutes
- 8.06.22 Ikonostaasi tähendus ja struktuur. Ikonostaaside eripärad Narva linna õigeusu kirikutes
- 15.12.22 Kristuse sünniaja dateerimise probleem
- 22.12.22 Kristuse sünniaja dateerimise probleem

Ilma igasuguse kahtluseta on tänu Ukraina kolleegi teadmistele Narva Muuseumi teadus- ja uurimistöö saanud veelgi rikkamaks ning hõlmanud ka neid linnakultuuri tahke, mida varem pole vastava spetsialisti puudumise tõttu veel uuritud. Tänu sellele oli Narva Muuseum esindatud ettekandega mitmel rahvusvahelisel konverentsil.

2022. aastal oli muuseum esindatud järgnevatel konverentsidel:

- Jelena Nõmm, Marina Kuvaitseva. «Принаровский текст» (на материале семейных историй нарвитян). – ESTO-RUSSICA, X. «Тартуская славистика и ее роль в истории науки» Tartu. 4.11.2022.
- Yuliia Khlystun. „Відображення посвяти православного храму у програмі його розпису.“ (ukraina keeles, online) – Мистецька культура: історія, теорія, методологія. Lviv, Ukraina. 18.11.2022.
- Yuliia Khlystun. „Сучасні тенденції у розписах православних храмів.“ (ukraina keeles, online) – National scientific and practical conference with foreign guests invited. The XXI century culture: research, memorization, development. Kiev, Ukraina. 8–9.12.2022.
- Yuliia Khlystun. „Взаємозв'язок мистецтва іконографії та гімнографії в сучасному українському монументальному церковному живописі.“ (ukraina keeles, online) – III Всеукраїнська науково-практична конференція «Культурні та мистецькі студії XXI століття: науково-практичне партнерство». Kiev, Ukraina. 10.11.2022.
- Yuliia Khlystun. „Взаємозв'язок мистецтва іконографії та гімнографії в сучасному українському монументальному церковному живописі.“ (ukraina keeles, online) – XVIII Международная научно-практическая конференция «Світовий культурний простір крізь призму сучасних глобалізаційних, пандемічних викликів та війни». Rovno, Ukraina. 17.–18.11.2022.
- Yuliia Khlystun. „Modern trends in the painting of an Orthodox church.“ – VII міжнародни българистични четения. Sofia, Bulgaaria. 25.11.2022

Projektid ja toetused

SA Narva Muuseum peab oluliseks suunaks projektirahastuse otsimist nendeks tegevusteks, mis on seotud kultuuripärandi vahendamise ja populariseerimisega. Tänu projektirahastusele toimuvad peaaegu kõik muuseumi näitused ning kultuuri- ja haridusüritused.

SA Narva Muuseum 2022.a projektitegevus

2022.aastal	
Esitatud projektitaotluste arv	22
Rahuldatud projektitaotluste arv	16
Töös projektide arv kokku	18
2022.a projektide arv seisuga 30.01.2023	12
2022.a. taotletud summa €	225 361.01 €
2022.a. eraldatud summa €	46 665.00 + 46 800.00 (taotletud 2022.a., raha eraldatud 2023. a.)

2022. aasta üks edukamaid ja nõutumaid projekte oli Subrik-klubi projekt, mis oli toetatud Integratsioonifondi ning Siseministeeriumi projekti AMIF2021-17 “Teenusedisaini koolitus- ja mentorprogramm kultuuri- ja spordiasutustele” raames. Subriku projekti elluviimisele sai SA Narva Muuseum vahendeid summas 7415,00 eurot.

Projekti eesmärk oli töötada välja ning pakkuda Eesti kultuuri- ja spordiasutustele kultuuri- ja sporditeenuste teenusdisaini- ja mentorprogrammi (koolitusprogramm), mis aitas arendada ning pakkuda teenuseid väljaspool Tallinna elavatele kolmandate riikide kodanikele. Koolitusprogrammi kaudu toetati kultuuri- ja spordiasutuste kasutajakeskse teenusdisaini põhimõtete ja oskuste praktilist kasutamist ning teenuste oskuslikku ja sihipärast arendamist.

SA Narva Muuseumi „Subrik klubi“ on Kirde-Eesti folkloorikeskus, mille ülesandeks on kultuuriruumi loomine kohalike põlisrahvaste ajalukku ja kultuuri lõimimiseks läbi erinevatel kultuuri- ja seltskonnaüritustel osalemise. Folkloorikohviku SUBRIK tegevus põhines ürituste sarjale, mille raames toimusid rahvakalendri pidustused Narva Muuseumi Põhjaõues, erisugused töötoad ja väljasõiduõhtud koostöös Eesti ansamblite ja rahvakultuuri ühingutega. Ürituste käigus osalejad võtsid osa rahvustoidu meistriklappidest, töötubadest Hermannii töökojas, nägid sepatööd ja osalesid mõõgavõitlusel. Näiteks Muinastulede öö raames traditsioonilisi hõrgutisi valmistati elaval tulel otse Põhjaõue ahjus. Narva Eesti Seltsi ansambliga Juhhandi õppisid eesti rahvalaulud ja said liituda rahvatantsu töötoaga. Küllastajate jaoks olid eesti ja vene rahvatantsud ja -mängud, taluloomade miniloomaaed ning muinaseestlaste eluolu rekonstruktsioon. Mardipäeval kõik soovijad said maske valmistada, laulda ning kuulata santide laule, end nende rollides proovile panna ja õppida maskides külalisi õigesti vastu võtma. Programmi erikülaliseks oli ühe vanima rahvakunstiseltsi Leigarid tantsijad.

Kokku võttis projekti üritustest osa (registreerimislehe ja nimekirja alusel) 3 499 inimest.

Kõik programmid toimusid kahes keeles. Osalejate tagasiside oli väga positiivne ja inspireeriv. SA Narva Muuseum jätkab seda algatust ka 2023. aastal.

2022. aastal andis muuseum aru 21 teostatud projekti kohta perioodil 2020–2022 kogusummas 172 525,00 eur.

Projektide aruannete koostamine ja esitamine 2022. aastal

Aruande eesmärk	Projekti /toetuse kasutamise periood	Lepingu nr	Summa €	Aruande esitamise kuupäev	Organisatsioon
Ajaloofestivali "Talvine Narva Lahing" korraldamine	01.09.2021 - 31.12.2021	S07-21/0471	3 000.00	18.01.2022	KulKa
Trükise "Narva. Daatšast paleeni" avaldamine vene keeles	01.07.2020 - 01.02.2022	S03-20/0172	7 110.00	07.02.2022	KulKa
Kiirendi 2021	04.01.2021 - 01.08.2021	3.1-24.7/292	43 159.00	01.03.2022	Muinsuskaitseamet
Kriisiabi riigi kultuuri- ja spordiasutustele	27.07.2021 - 31.12.2021	7-17/3662	37 941.00	03.03.2022	Kultuuriministerium
Näituse "Teejoomine. Ajalugu ja traditsioonid" korraldamine	30.01.2021 - 31.03.2022	S07-21/0184	2 000.00	07.03.2022	KulKa
Vastlapäeva korraldamine Narva linnuses	01.02.2022 - 30.04.2022	M03-21/0279	800.00	18.04.2022	KulKa
Narva Muuseumi Kunstigalerii 2021 aasta näituseprogramm	01.12.2020 - 31.03.2022	S02-20/0426	50 000.00	18.04.2022	KulKa
Rahvusvahelise ürituse "Muuseumiöö" korraldamine Narva Muuseumi Kunstigaleriis	01.04.2022 - 08.06.2022	M03-22/0046	200.00	30.06.2022	KulKa
		S07-22/0232	500.00		KulKa
Vadjalaste arheoloogilise ja kultuurilise pärandi	01.03.2021 - 31.07.2022	S07-21/0183	2 000.00	30.06.2022	KulKa

ning tänapäevase elu tutvustamine					
Narva linna teejuhi väljaandmine	01.01.2022 - 30.07.2022	S07-21/0911	5 000.00	31.08.2022	KulKa
Näituse "Põhjasõja refleksioonid" korraldamine	21.05.2021 - 31.12.2022	S07-21/0469	3 000.00	21.09.2022	KulKa
Narva muuseumi videoloengute tegemine	01.09.2021 - 31.12.2022	S07-21/0688	1 400.00	29.11.2022	KulKa
		M03-21/0213	1 000.00		
Storytelling ehk lugude rääkimise kunst	01.09.2022-31.10.2022	S-11-2022, 24.05.2022	500.00	10.11.2022	ERÜ (Eesti Raamatukoguhoidjate Ühing)
Narva tööstusajalugu: "minevik-olevik-tulevik" endise Baltijetsi tehase näitel" läbiviimine: näitus	01.03.2022 - 11.11.2022	M03-22/0045	500.00	12.12.2022	KulKa
		S03-22/0068	1 500.00		
		S07-22/0231	1 500.00		
Subrik klubi	01.07.2022-30.11.2022	05.06.2022	7 415.00	15.12.2022	MTÜ Eesti Pagulasabi
Kunstikool Narva Kunstigalerii juures	06.03.2022-31.12.2022	3.1-7/3248	4 000.00	15.12.2022	Narva LV Kultuuriosakond
Kokku		21 aruannet	172 525.00		

Oluline on märkida, et Narva linna poolt eraldatava toetuse suurus ei ole alates 2013. aastast muutunud, vaatamata märkimisväärsele hinnatõusule ja suurenenud palganõuetele kõrgharidusega kultuuritöötajatele. Muuseumi tegevuskulud on viimase üheksa aasta jooksul märkimisväärselt tõusnud. 2021. aasta detsembris saatis SA Narva Muuseum linnale taotluse (20.12.2021 nr 21/204) paludes suurendada linnapoolset muuseumi tegevustoetust. 17.01.2022 saatis muuseum täpsustava info (taotluse põhjal) ka Narva linna kultuurikomisjonile ning kuigi komisjon kiitis selle toona heaks, kahjuks, ei leidnud see 2022. aasta linnaelarve vastuvõtmisel toetust.

Samuti on sihtasutus taotlenud linnalt toetust valgustuse paigaldamiseks bastionile Triumph, kuna linnavalitsus juhtis korduvalt tähelepanu sellele, et antud bastionil puudub valgustus. Sihtasutuse poolt võetud hinnapakkumised ei võimaldanud oma eelarveliste vahendite abil valgustust paigaldada. Kahjuks, linna pool jäi ka see taotlus rahuldamata.

Samal ajal rahuldas Narva linn muuseumi poolt aprillis Linnamajandusametile uue murutraktori soetamise rahastamiseks esitatud avalduse ostusummas 3524,14 eurot.

Palgatoetusega võeti maikuus tööle sisevalve korrapidaja. Eesti Töötukassa eraldas palgatoetuse summas 2045 eurot.

Muuseumi haldustegevus ja olulisemad remonditööd

Kõik muuseumi 2022. aasta olulisemad ehitus- ja renoveerimistööd teostati tänu riigi poolt antud toetusele. Sealhulgas Kultuuriministeeriumi rahastatud erakorralised remonditööd. Esmakordselt üle aastate tellis ja teostas SA Narva Muuseum ekspertiisi 1970.–1980. aastatel ehitatud puitkonstruktsioonidele:

- Narva linnuse Hermanni torni 8. korruse puitkonstruktsioonide ekspertiis ja ülevaatus;
- Hermanni torni 6. korruse puitrõdu ülevaatus ja ekspertiis;
- puitkonstruktsioonide seisukorra uuring restorani Rondeel galerii territooriumil.

Ekspertiis tuvastas tungiva vajaduse välja vahetada mitmed külastajatele ja muuseumitöötajatele ohtlikud puitkonstruktsioonid. Hinnapakkumisi võeti ja remont alustati mitte ainult vabalt ligipääsetavatel ohtlikel puitplatsidel, vaid ka neil, mis olid avalikkusele suletud, kuid varisemisohtlikud. Tänu ministeeriumi toetusele said need, muuseumis turvaliseks viibimiseks vajalikud tööd (kõigepealt ekspertiis ja seejärel remont), teostatud. 2022. aastal alanud ohtlike puitkonstruktsioonide väljavahetamine jätkub 2023. aastal.

Samal ajal lükati 2023. aastasse mitmed ehitustööd, mis plaani järgi pidid olema teostatud 2022. aastal. Viivituse põhjustas asjaolu, et vastavad kommunikatsioonid tuli ühendada Läänehoovi rekonstrueerimise raames samas piirkonnas tehtavate kaevetöödega. Kuna konkreetse koha kaevetöödega oli seotud neli erinevat tegevust, siis oli mõistlikum need tööd ühendada ja teostada ühe kaevamise ajal. Lisaks selgus esmase kaevamise ajal, et torud vajavad vahetamist. Nii mahukate ehitustööde läbiviimisega kaasneb alati risk avastada ettearvamatud probleemsed tööloigud ja lisatööd (nende hulgas avariitööd), mis kokkuvõttes mõjutavad projekti lõputähtaega.

Kultuuriministeerium eraldas sihtotstarbelise remondifondi toetuse summas 99 459 eurot järgmisteks töödeks:

- linnuse katuse erakorralised remonditööd 1579,38 eur;
- katusematerjalid 5585,00 eur;
- linnuse Põhjaõue väravakaare konstruktsiooni avariiremont 2958,00 eur;
- linnuse puitkonstruktsioonide ekspertiis 6900,00 eur;
- linnuse konvendihoone tuletõkkesektsioonide moodustamine 55 550,00 eur;
- linnuse ATS remont 26 887,00 eur .

Taotluste koostamine ja esitamine remonditöödeks Kultuuriministeeriumile

Riigieelarvelised tegevustoetused 2022. aastal.

Jrk	Tegevus	Lepingu nr	Toetuse summa km-ta €	Täitmise aeg	Tööd teostas/arve
1	Narva linnuse katuse erakorralised remonditööd	7-17/4343-1 (27.01.2022) LISA 3	1579.38	23.09.2022	VDV Group OÜ
2	Narva linnuse Põhjaõue väravakaare konstruktsiooni avariiremont	7-17/4343-1 (27.01.2022) LISA 4	2958.00	18.08.2022	Osühing WOODCOM_38
3	Puitkonstruktsioonide ekspertiis	7-17/4343-1 (27.01.2022) LISA 6	6900.00	06.11.2022	Ekspertiis ja Projekt OÜ

2021. aastaks planeeritud tööd, mis teostati 2022. aastal.

Jrk nr	Hanke nimetus	Müügi- või hankelepingu kp	Lepingu summa km-ta, €	Tööde teostaja
1	Puidust rõdu renoveerimine. Narva linnus (konvendihooned)	19.09.2022 hankeleping	11 170.00	KATUSEVABRIK OÜ
2	Elektrikilbi kapitaalremont. Narva linnus (administratiivhoone (kivisaal))	01.12.2022 hankeleping	49 703.35	Scandec Ehitus OÜ
3	Kanaliseerimisüsteemi remont. Narva linnus (administratiivhoone (kivisaal))	17.01.2023 hankeleping	58 312.40	Scandec Ehitus OÜ

Aasta jooksul toimus mitu kindlustusjuhtumit, mis olid kaetud 2021. aastal väljastatud PZU kindlustusega:

- Pragunenud klaasikse vahetus uues ekspositsioonis. Konvendihooned, idatiiva esimene korrus. Juuni-juuli. Katusevabrik OÜ.
- Narva linnuse Konvendihooned katkise liftišahti klaasi vahetus. August. Klaasiekspress OÜ.

2022. aasta sügisel eraldas Riigikantselei 19180,62 euro suuruse toetuse bastion Triumph välimüüri korrastamiseks.

Energiakriisi ületamine

Tõsiseks väljakutseks muuseumi tegevusele oli energiakriis ja mitmekordne kommunaalkulude kallinemine. Sellega seoses töötati välja plaan, mis nägi ette energiatarbimise vähendamise ja muuseumi majandusressursside optimeerimise. Teostatud on järgmised sammud:

- Alates 01.09.2022 muutusid lahtiolekuajad. Linnus ja restoran on külastajatele avatud viiel päeval nädalas, kolmapäevast kuni pühapäevani. Kunstigalerii on külastajatele avatud kolmel päeval nädalas, reedest kuni pühapäevani.

- Esmaspäeviti ja teisipäeviti oli linnuses püsiekspositsioon välja lülitatud ning küte ja ventilatsioon alandatud.
- Vähendati elektritarbimist, reguleerides ja optimeerides isiklike elektriseadmete kasutust (veekeetjad, külmkapid, mikrolaineahjud jpm).
- Lossipargi valgustuse vähendamine vahemikus 18.00 kuni 24.00. Valgustatud on vaid läänemüür.
- Prügivedu vähenes 50% võrra võrreldes eelmise aasta sama perioodiga, kuna linnus ja restoran on esmaspäeviti ja teisipäeviti suletud.
- Saavutatud on ka kokkuvõtteid hügieenitarvete ja koristusvahendite arvelt. Seejuures ilma kvaliteedi languseta. Sarnaseid väiksemaid muutusi, mis aasta lõikes on andnud häid tulemusi on muudiski muuseumiga seotud valdkondades.
- Kuni 2022. aasta novembrini oli muuseumil elektri varustuse börsipakett. Kuna kogu uus Konvendihooned ekspositsioon on multimeediaseadmetest küllastunud, oli muuseumi töö 2022. aasta suvel häiritud. Elektriarved olid börsihinna järskude tõusude tõttu muutunud väga suureks. Pikaajalise elektritarbimise planeerimine ja planeeritud eelarve piirese jäämine oli muutunud peaaegu võimatuks. Mitmete kultuuri- ja turismisektori esindajatele korraldatud kriisikohtumistel esinenud ekspertide soovitusel otsustati SA Narva Muuseumis sellest paketist loobuda. Energiakriisi haripunktis 2022. aasta augustis ja septembri alguses ei suutnud enamik elektritarbijaid muuseumile hinnapakumisi teha. Erandiks oli Eesti Gaas, kes pakkus kaheaastast lepingut fikseeritud hinnaga 290,30 €/MWh. See võimaldas 2022. aasta novembris 2023. aasta eelarvet koostades kulusid kindlamalt planeerida.

Vajadus säästa energiat ja muuseumi tööaja muutmine, töid kaasa ka tähtajalise lepinguga töötajate arvu vähenemise. Samuti pidi muuseum haldusosakonnast koondama kaks töökohta, kuna vähenes koristuspäevade arv ja töömaht.

Seoses lahtiolekuaegade muutusega saavutati vahemikus 01.09.2022 kuni 31.01.22 tõsine kokkuvõtte võrreldes 2021. aasta sama perioodiga.

SA Narva Muuseum energia ja vee tarbimise analüüs 2021- 2023

Muuseumi kulud	tarbimise ühik ja maht	sept.21	sept.22	tarbimise vähendamine	Kokkuvõtte
ELEKTER	kWh	31 600,00	24 000,00	7 600,00	24%
SOOJUS	mWh	65,17	37,70	27,47	42%
VESI	m ³	88,00	76,00	12,00	14%
Muuseumi kulud	tarbimise ühik ja maht	okt.21	okt.22	tarbimise vähendamine	Kokkuvõtte
ELEKTER	kWh	31 550,00	25 330,00	6 220,00	20%
SOOJUS	mWh	106,77	66,97	39,80	37%
VESI	m ³	100,00	76,00	24,00	24%

Muuseumi kulud	tarbimise ühik ja maht	nov.21	nov.22	tarbimise vähendamine	Kokkuhoid
ELEKTER	kWh	33 102,00	28 407,00	4 695,00	14%
SOOJUS	mWh	154,50	129,60	24,90	16%
VESI	m ³	86,00	74,00	12,00	14%
Muuseumi kulud	tarbimise ühik ja maht	dets.21	dets.22	tarbimise vähendamine	Kokkuhoid
ELEKTER	kWh	39 380,00	34 011,00	5 369,00	14%
SOOJUS	mWh	241,40	188,30	53,10	22%
VESI	m ³	109,00	93,00	16,00	15%
Muuseumi kulud	tarbimise ühik ja maht	jaan.22	jaan.23	tarbimise vähendamine	Kokkuhoid
ELEKTER	kWh	39 000,00	31 377,00	7 623,00	20%
SOOJUS	mWh	210,48	184,20	26,28	12%
VESI	m ³	80,00	78,00	2,00	3%

Personal

Muuseumi töölepinguga töötajate palgafond suurenes 2022 aastal ~ 1,2% võrra. 2022 aastal said kõik kõrgharidusega kultuuritöötajad töötasu 1400 eurot kuus.

2022 aasta alguses oli SA Narva Muuseumis 52 ja aasta lõpus 47 täidetud töökohta (2021. aastal vastavad arvud 61 ja 52).

Töö ümberkorraldamise tõttu koondati kokku neli ametikohta (kaks koristajat, fonditehnik-meister ja toitlustusjuht). Töölt vabastati omal soovil kümme inimest (sisevalve korrapidaja, tööline-kinnistu hooldaja, giid-metoodik, programmijuht-giid, ekspositsioonijuht, finantsjuht, pearaamatupidaja, digikultuuri arendaja, müügijuht ja turundusjuht). Seoses tähtajalise töölepingu lõppemisega vabastati töölt üks inimene (kokk).

Aasta jooksul võeti tööle kokku üheksa inimest (finantsist, arendus-ja hankejuht, kaks giid-külastusjuhti, teadur, programmijuht-giid, sisevalve korrapidaja, peavarahoidja ja müügijuht).

2022. aasta jaanuaris ja veebruaris korraldas muuseum mitu avalikku konkurssi, millega otsiti giid-külastusjuhte ja teadurit. Konkursid tõid esile Narvale ja Ida-Virumaale iseloomuliku probleemi ehk kvalifitseeritud spetsialistide leidmise keerukuse. Märtsi alguses pakkusime teaduri kohta Ukraina kolleegile, kes saabus 23. veebruaril Eestisse, et esineda rahvusvahelisel Lotmani kongressil (J. Lotman 100). Tänu Ukraina kolleegi teaduslikule kvalifikatsioonile õnnestus välja töötada loengusari ja ekskursioonid, mis käsitlesid sakraalset sümboolikat Narva kirikutes. Õnneks teaduri ametikohale väljakuulutatud konkurss aitas sihtasutusel leida ka teine spetsialist, kellela muuseumi tegevus ei ole mõeldav ehk peavarahoidja. Vajab markeerimist, et 2021. aastal toimunud avalik konkurss peavarahoidja kohale kukkus läbi, kuna sobivat

kandidaati ei leidunud. Peavarahoidja asus tööle 1. oktoobril 2022. aastal.

Toimused järgmised muudatused sihtasutuse struktuuris ja koosseis (01.01.2022):

- Kantselei osakond nimetati ümber **tugiteenuste osakonnaks**.
- Struktuuri loodi **turunduse ja müügi osakond**.
- Restoran viidi üle eraldiseisva allüksusena turunduse ja müügi osakonna koosseisu.
- Teadus- ja kogude osakond nimetati ümber **näituste ja kogude osakonnaks**.
- Teeninduse ja tootearenduse osakond nimetati ümber **teeninduse osakonnaks**.
- Teeninduse osakonda loodi kaks eraldiseisvat allüksust: Linnus ja Kunstigalerii.

Struktuuri loodi seitse uut ametikohta: personalijuht, finantsjuht, arendus ja hankejuht, digikultuuri arendaja, vanemgiid, giid-metoodik ja haridustöö kuraator.

Muudeti järgmiste ametikohtade nimetusi koosseisunimestikus:

- näituste kuraator - uus nimetus **ekspositsiooni juht**;
- klienditeeninduse kuraator - uus nimetus **tellimuste koordinaator**;
- ürituste juht - uus nimetus **ürituste kuraator**;
- näituste kuraator Kunstigaleriis - uus nimetus: **Kunstigalerii kuraator**;
- pearaamatupidaja - uus nimetus **raamatupidaja**.

Aasta jooksul sõlmiti VÕS lepinguid kokku 66 inimesega, neist 3 töövõtulepinguga ja 63 käsunduslepinguga.

Töötajad osalesid erinevatel koolitustel:

- riigihangete registri kasutajakoolitus;
- riigiabi baaskoolitus;
- korruptsiooni ennetamine avalikus sektoris;
- sotsiaalse innovatsiooni labor „Teenindusdisaini koolitus“;
- digioskuste arendamine „Ühed ja nullid tulevikumullis: digitaal“;
- muuseumitöötajatele suunatud autoriõiguse koolitus;
- Balti Museoloogikakool „Dealing with Difficult Heritage in Museums“;
- Eesti Konservatorite Ühingu IX teadusseminar;
- filmiharidus lasteaias;
- veebipõhine koolitus Sessioon coachiga;
- arvutiõpe ja infotehnoloogia „Avaandmete foorum 2022“;
- Riigi Tugiteenuste Keskuse poolt läbiviidud erinevad riigitöötaja iseteenindusportaaliga seotud personali- ja raamatupidamisealased koolitused sh Kultuuriministeeriumi poolt korraldatavad koolitustel.

Töötajate haridus: 24 töötajal on kõrgharidus, 14 töötajal keskeriharidus, 8 töötajal on üldkeskharidus ja ühel töötajal põhiharidus (2021. aastal olid vastavalt: 27, 20, 4 ja 1). Töötajate keskmine vanus on 46 aastat (2021 - 46).

Tähelepanuta ei jäänud ka töötingimuste parendamine. Oktoobris oli sisustatud ühine puhkeruum, kus aadressil Peterburi mnt 2 (kindlus, administratiivhoone, muuseumirestoran) paiknevad muuseumitöötajad leiavad kõik esmavajaliku, et mugavalt einestada, puhata ja omavahel suhelda.

Investeeringiprojektid

Unikaalse Narva - Ivangorodi piiriülese kindluste ansambli kui ühtse kultuuri- ja turismiobjekti arendamine. II etapp (ER3)

SA Narva Muuseum viib ellu projekti "Unikaalse Narva - Ivangorodi piiriülese kindluste ansambli kui ühtse kultuuri- ja turismiobjekti arendamine II etapp" (Narva - Ivangorod Castles 2, ER3), mida rahastatakse Eesti EL välispiiri programmist 2014-2020.

Projekti eelarve on kokku 5 850 601,03 euri, millest SA Narva Muuseumi eelarve on 4 178 697,19 euri ja see jaguneb järgnevalt:

- 3 625 437,68 euri on EL toetus,
- 553 259,51 euri on omafinantseering

Projekti tegevuste lõpptähtaeg on 31.10.2023.

Projekti peamised eesmärgid Narva linnuses on:

- Narva Hermannii linnuse Lääneõue rekonstrueerimine ja välismüüride restaureerimine;
- Kristervalli bastioni restaureerimine ja näituse loomine;
- projekti partnerite vahelise koostöö suurendamine, uute teenusepakkujate leidmine;
- projekti käigus omandatud teadmiste levitamine üldsusele ja spetsialistidele (sh konverents).

Seoses Venemaa sõjalise agressiooniga Ukrainas on projektis koostöö Venemaaga peatatud alates 24. veebr 2022. Programm jätkab tegevuste elluviimist ainult Eestis.

2022 lõpuks on projekti raames läbi viidud järgmised tegevused:

- SA Narva Muuseumile on saadud Eesti EL välispiiri koostööprogrammist täiendav finantseering:
  - 2021 aastal summas 755 410,60 euri;
  - 2022 aastal summas 518 115,48 euri.
- koostatud on Narva linnuse läänehoovi rekonstrueerimise põhiprojekt ja teostatud on põhiprojekti ekspertiis. Põhiprojekt on korrigeeritud vastavalt ekspertiisi märkustele ja tähelepanekutele;

- koostatud on arheoloogiliste uuringute tegevuskava ja läbi on viidud selle alusel arheoloogilised uuringud läänehoovis. 2022.a. augustis leiti läänehoovis kunagise Arsenali idapoolse juurdeehitise otsa juures lameda segmentkaarse võlviga ehitise, mille kohta puudusid varasemad andmed. 2022.a. novembris leiti läänemüüri ääres ajaloolise väravahoone vundamendid, mis on plaanis markeerida;
- linnuse põhjamüür on restaureeritud. Projekteeritud on põhjamüüri dreanaažisüsteemi uus lahendus Arhitektuuribüroo JVR poolt, sest algset projektijärgset dreanaažisüsteemi ei olnud võimalik ehitada järgmistel põhjustel:
  - Linnuse põhjamüüri ristub paekivikihti süvistatud ajalooline vallikraav. Ristumise kohas paikneb ajalooline müüriava, mis on hilisemalt suletud. Nimetatud kohas tuvastati ulatuslikud müürikahjustused müüri põhjapoolses küljes;
  - Ristumiskohast põhjamüüri ida poolele, mis on ülejäänud põhjamüürist erineva sihiga lõik põhjaõue nurga ja laia tugipiilari vahel, on ehitatud alles 18. sajandil seal varem asunud vallikraavi täitepinnase peale. Eelkirjeldatud lõigust mõned meetrid põhja pool (väljaspool läänehoovi) paikneb keskaegse ringmüüri jäänus, mis on täielikult mattunud;
  - Ristumiskohast põhjamüüri läänepoolses küljes paiknevad ajaloolised mattunud müüdivundamendid, mis on ehitatud samuti täitepinnase peale;
  - Kavandatud sügavusele ehk mattunud vallikraavi põhja ei ole dreanaažitorusid ülalkirjeldatud müüri lõigu alla võimalik paigaldada, kuna müür variseks kaevetööde käigus kokku;
  - seoses avastatud ajalooliste müüridega on vajalik koostada uus tehniline lahendus (raudbetooni asendati gabioonidega).
- koostatud on Kristervalli bastioni kasemattidesse rajatava uue püsiekspositsiooni kontseptsioon;
- alustatud on linnuse territooriumil (läänehoov) põhjamüüri dreanaaži, läänemüüri, Kristervalli bastioni kasemattide, bastionipealse ala ja läänehoovi ehitustööde teostamisega (avatud hankemenetlusega riigihange 238605);
- oktoobris 2022 tellis SA Narva Muuseum läänemüüri katuse ekspertiisi, mis tõi välja asjaolu, et galerii katusekate on deformeerunud, samuti puudust kande konstruktsiooni osad lokaalselt kahjustuse tunnustega ning lokaalselt puuduvad konstruktsioonilised toed ja sidemed. 2023 aastal teostatakse projekti ER3 läänehoovi ehitustööde raames:
  - katuse puitkonstruktsioonide restaureerimine ja pehkinud konstruktsioonide vahetus,
  - puuduolevate konstruktsioonide täiendus ning uue roovituse paigaldamine,
  - uue katusekatte tegemine munk-nunn katusekividest, harjakivide, karniisikivide, liite- ja ühendusplekkide paigaldus.

Seoses mitmete ettenägematute lisatöödega on ehitustööde lõpptähtaeg september 2023.

Turundus

2022. a. muuseumi kasvanud omatulu protsent on paljuski tänu järjepidevale ja kvaliteetsele turundusele. Olukorras, kus meil on reklaami ostmiseks piiratud ressursid, üritasime maksimaalselt kasutada tasuta saadavaid reklaamkanaleid ja ristturundust.

Kasutatud olid peamiselt oma- ja koostööpartnerite kanalid:

- kodulehed;
- muuseumi sotsiaalmeedia (Facebook, Instagram, Youtube);
- postitud partnerite Facebooki lehtedel;
- muuseumi sõprade infolist;
- pressiteated ja uudiskirjad;
- plakatid SA Narva Muuseumi filiaalides ja Narva linnas (kaubanduskeskused, koolid, kultuuri- ja omavalitsusasutused jne).

Muuseum suhtles aktiivselt pressiga, püüdes olla võimalikult nähtaval. Nende seas mitte ainult Narva ajalehed ja raadio, vaid ka erinevad ERR kanalid (ETV, ETV+, Raadio 4). Samuti era raadiojaamad, mis töötavad linna piires. Kommunikatsioon linnaelanikega kohalike meediakanalite kaudu oli väga oluline, edastamaks aktuaalset ja regulaarselt infot Läänehoovi ehitustööde kohta, mis on kohalike suure tähelepanu all. Tänu läbimõeldud kommunikatsioonile ja operatiivsele koostööle Riigikantselei, Kultuuriministeeriumi ja Siseministeeriumiga, möödus rahulikult ka Läänehoovis paiknenud Lenini kuju, mis oli ehitustöödele jalgu jäämas, demonteerimine ja transport. Meedia huvi muuseumi tegevuse vastu oli püsivalt kõrge ning kajastus meedias oli enamasti positiivne.

Muuseumi turunduse oluline suund oli majutuskoha „Narva Castle Rooms” avamine Põhjahoovis 2022. aasta septembris. Minihotelli idee oli välja töötatud SA Narva Muuseumi turundusosakonnas ja see idee leidis toetust ka sihtasutuse nõukogus. Väikese kollektiivi poolt välja töötatud ja ellu viidud idee võimalda laiendada muuseumi tegevusvaldkondi ja pakkus muuseumielamuse avastamiseks uut perspektiivi: mitte ainult koht, kus saab ööbida, vaid ka ainulaadne emotsioon, mis sellega kaasneb. Kliendid pääsevad mitte ainult ööbimiskohta, vaid nende päralt on kogu Põhjahoov. Efektive teenuse edendamise toetamiseks oli kasutusele võetud uus müügikanal - broneerimissüsteem booking.com.

2022. aastal tegi muuseum esimesed uued sammud jätkusuutlikuma tegevuse ja Rohelise muuseumi suunas, viies miinimumini informatsiooni ja reklaami edastamise paberkandjatel nagu plakatid, voldikud, flaietid. Samas jätkas turundusosakond kõrgetasemelise reklaamsisu loomist ja graafilist disaini.

Ühtlasi uuendasime 2022. aastal SA Narva Muuseumi suveniiripoe kontseptsiooni, mis aitas suurel määral laiendada kaubavalikut. Suvehooajal Kreenholmi territooriumil töötas hooajaline pop-up müügipunkt, kus ekskursiooni ajal osutati vastavat teenust.

2022. aastal oli ellu viidud uus väljasõidu programmide süsteem, mille raames korraldatakse tellija asukohas (koolid ja lasteaiad) Narvas ja Narva väljaspool Eesti rahvakalendri päevadega

ja kommetega seotud haridusprogramme. Sellest algatusest on saanud nõutud teenus, mis reklaamib hästi ka muuseumi kui mobiilset hariduskeskust.

2022. aasta tähtsamad avalikud üritused

	kuupäev	Nimetus	korraldaja/kaaskorraldaja
	1 kvartal		
1	08.jaan	Talisted Narva Linnuses. Suprjadki.	SA Narva Muuseum
2	28.jaan	Kammerkontsert „Pisarad“ („Kammerkontseride sari Narva Linnuses“ koostööprojekti raames)	UpJump OÜ ja SA Narva Muuseum
3	03.veebr	Kultuuridiplomaatia salong (kell 14:00 - 15:30) Poola Vabariigi Suursaadiku osavõttuga.	SA Narva Muuseum ja Poola saatkond
4	18.veebr	Kammerkontsert "Kevad/Весна" klaveritrio Poll-Varema-Poll („Kammerkontseride sari Narva Linnuses“ koostööprojekti raames)	UpJump OÜ ja SA Narva Muuseum
5	24.veebr	EV aastapäeva lipuheiskamise tseremoonia	Narva linnavalitsuse kultuuriosakond
6	25.veebr	Kammerkontsert "Laulan üle merede" Lianne Rull (harf) ja Tuule-Helin Krigul (flööt) („Kammerkontseride sari Narva Linnuses“ koostööprojekti raames)	UpJump OÜ ja SA Narva Muuseum
7	06.märts	Vastlad Põhjaõues	SA Narva Muuseum
	2 kvartal		
8	06.apr	Orkestriõhtu "Helid piiri peal", ansambel "Zellbell" - Rootsi " („Kammerkontseride sari Narva Linnuses“ koostööprojekti raames)	UpJump OÜ ja SA Narva Muuseum
9	12.apr	Kontsert - näitus "Человек с зонтом", пианистка Эва Лаас совместно с представителем Объединения Нарвских художников "Вестервалли"	Narva muusikakool ja Narva Kunstiühing "Vestervalli"
10	22.apr	PÕ Jüriöö märgutuled	SA Narva Muuseum
11	23.apr	PÕ Lipuheiskamine. Veteranide päev	Narva linnavalitsuse kultuuriosakond
12	29.apr	Kammerkontsert. Ansambel "Neymann" (Läti/Itaalia) („Kammerkontseride sari Narva Linnuses“ koostööprojekti raames)	UpJump OÜ ja SA Narva Muuseum
13	06.mai	Ürdiaia „Poola herbaarium – Apteekri aed“ avamine Narva linnuse Põhjaõues	SA Narva Muuseum ja Poola saatkond
14	13.mai	Kammerkontsertide sari Narva linnuse Roconditoriumis Rebecka Karlsson	UpJump OÜ ja SA Narva Muuseum

		(barokk viul) („Kammerkontseride sari Narva Linnuses“ koostööprojekti raames)	
15	21.mai	Muuseumiöö „Öös on unistusi“ Kunstigaleriis	SA Narva Muuseum
16	28.mai	Põhjaõue suvehooaja avamispidu	SA Narva Muuseum ja Natalja Tšistjakova
17	31.mai	Briti Saatkonnateetseremoonia linnuses	Narva linnavalitsuse kultuuriosakond ja Briti saatkond
18	31.mai	Öökino Narva linnuse Põhjaõues / Narna linna päevade raames	Narva linnavalitsuse kultuuriosakond
19	11.juuni	Mäng bodž invaspordi klubi liikmetele Läänehoov	Narva Invaspordi Klubi Ordo ja SA Narva Muuseum
20	18.juuni	PÕ Saunakultuuripäevad	Rakvere Maraton MTÜ
21	22.juuni	Kammerkontsert "Duo Sandra Laagus (vokaal) ja Piia Paemurru (klaver)" („Kammerkontseride sari Narva Linnuses“ koostööprojekti raames)	UpJump OÜ ja SA Narva Muuseum
22	28.juuni	Kultuuritegijate autasustamis tseremoonia	Narva linnavalitsuse kultuuriosakond
	3 kvartal		
23	01.juuli	Kammerkontsertide sari SUVI 2022: “Suvine klaveriõhtu” Johan Randvere (klaver) („Kammerkontseride sari Narva Linnuses“ koostööprojekti raames)	UpJump OÜ ja SA Narva Muuseum
24	09.juuli	Seitsmevennapäev Põhjaõues SUBRIK	SA Narva Muuseum
25	30.juuli	Olevipäev Põhjaõues SUBRIK	SA Narva Muuseum
26	12.aug	Kammerkontsert "Prantsuse ja Eesti muusikaõhtu. Nokturn"	UpJump OÜ ja SA Narva Muuseum
27	27.aug	Muinastulede öö Põhjaõues SUBRIK	SA Narva Muuseum
28	30.sept	Kammerkontsertide sari "Sügis" avaneb Eesti Muusika- ja Teatriakademiast Hyewon Chung – klaver	UpJump OÜ ja SA Narva Muuseum
	4 kvartal		
29	01.okt	Folkloorikohvik SUBRIK: Subrik Öhtu / «Бечёрка» Vaba Lava	SA Narva Muuseum, Vaba Lava
30	01.okt	Norra ja Põhjala ballaadid	Narva linnavalitsuse kultuuriosakond
31	28.okt	Kammerkontsert SAJAHÄÄLNE KITARR/ROBERT JÜRJENDAL („Kammerkontseride sari Narva Linnuses“ koostööprojekti raames)	UpJump OÜ ja SA Narva Muuseum
32	01.nov	Subrik: Mardi- ja kadripäev / SUBRIK	SA Narva Muuseum
33	09.nov	Kontsert. Eduard Tee. Igor Severjanini luule	Narva linnavalitsuse kultuuriosakond

34	19.nov	Rootsi ball. Tantsud, etendus. Narva koolide õpilased	SA Narva Muuseum ja Narva koolid
35	27.nov	Kammerkontsertide sari "Sügis" Piret Mikalai (klaver) („Kammerkontseride sari Narva Linnuses“ koostööprojekti raames)	UpJump OÜ ja SA Narva Muuseum
36	29.nov	Klaverikontsert, Lukasz Byrdy	Poola saatkond
37	16.dets	Narva Muusikakooli kontsert	Narva muusikakool
38	23-26/12	Jõuluküla Narva linnuse Põhjaõues	Wildstream OÜ, Narva linnavalitsus ja SA Narva Muuseum

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2022	31.12.2021	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	857 105	447 027	2
Nõuded ja ettemaksud	144 193	91 113	3
Varud	6 071	4 385	4
Kokku käibevarad	1 007 369	542 525	
Põhivarad			
Materiaalsed põhivarad	16 205 336	15 224 166	6
Immateriaalsed põhivarad	2 178	5 444	7
Kokku põhivarad	16 207 514	15 229 610	
Kokku varad	17 214 883	15 772 135	
Kohustised ja netovara			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Võlad ja ettemaksud	324 210	162 309	9
Eraldised	346 426	381 702	10
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	1 040 139	861 768	11
Kokku lühiajalised kohustised	1 710 775	1 405 779	
Kokku kohustised	1 710 775	1 405 779	
Netovara			
Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	10 304 337	10 304 337	
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	4 062 019	4 619 355	
Aruandeaasta tulem	1 137 752	-557 336	
Kokku netovara	15 504 108	14 366 356	
Kokku kohustised ja netovara	17 214 883	15 772 135	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2022	2021	Lisa nr
Tulud			
Annetused ja toetused	2 670 337	1 262 646	11
Tulu ettevõtlusest	683 851	542 796	12
Kokku tulud	3 354 188	1 805 442	
Kulud			
Jagatud annetused ja toetused	0	-123 949	
Mitmesugused tegevuskulud	-572 623	-665 856	13
Tööjõukulud	-1 235 091	-1 220 196	14
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-359 710	-352 447	6,7
Muud kulud	-31	0	
Kokku kulud	-2 167 455	-2 362 448	
Põhitegevuse tulem	1 186 733	-557 006	
Intressitulud	947	0	
Intressikulud	-49 928	-330	
Aruandeaasta tulem	1 137 752	-557 336	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2022	2021
Rahavood põhitegevusest		
Põhitegevuse tulem	1 186 733	-557 006
Korrigeerimised		
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	359 710	352 447
Muud korrigeerimised	-1 354 387	331 093
Kokku korrigeerimised	-994 677	683 540
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-52 133	26 411
Varude muutus	-1 686	865
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	-249 705	727 157
Kokku rahavood põhitegevusest	-111 468	880 967
Rahavood investeerimistegevusest		
Tasutud materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel	-1 192 825	-336 554
Laekumised sihtotstarbelistest tasudest, annetustest, toetustest	1 764 300	-301 780
Muud väljamaksed investeerimistegevusest	0	64 185
Kokku rahavood investeerimistegevusest	571 475	-574 149
Rahavood finantseerimistegevusest		
Saadud laenude tagasimaksed	0	-27 935
Makstud intressid	-49 929	-330
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-49 929	-28 265
Kokku rahavood	410 078	278 553
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	447 027	168 474
Raha ja raha ekvivalentide muutus	410 078	278 553
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	857 105	447 027

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

			Kokku netovara
	Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	Akumuleeritud tulem	
31.12.2020	10 304 337	4 619 355	14 923 692
Aruandeaasta tulem		-557 336	-557 336
31.12.2021	10 304 337	4 062 019	14 366 356
Aruandeaasta tulem		1 137 752	1 137 752
31.12.2022	10 304 337	5 199 771	15 504 108

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Sihtasutuse Narva Muuseum 2022.aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga. Eesti finantsaruandluse standard on rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele tuginev finantsaruandluse nõuete kogum, mille põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seadusega ning mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna juhendid ja Avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhend. Tulemiaruarande koostamisel on lähtutud Raamatupidamise Toimkonna juhendi (RTJ) nr 14 esitatud skeemist¹. Rahavoogude aruanne on koostatud kasutades kaudmeetodit. Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Raha

Raha ja rahalähendid kajastatakse bilansis raha kirjel ja rahavoogude aruandes sularahakassas ning Riigikassas olevat raha jääki. Kõik rahalised vahendid on kajastatud eurodes.

Nõuded ja ettemaksud

Nõudeid kajastatakse bilansis nõudeõiguse tekkimise momendil ning hinnatakse lähtuvalt tõenäoliselt laekuvatest summadest. Võimaluse korral hinnatakse iga konkreetse kliendi laekumata nõudeid eraldi, arvestades teadaolevat informatsiooni kliendi maksevõime kohta. Nõuded, mille laekumine on ebatõenäoline, kantakse aruandeperioodi kuludesse. Nõue loetakse lootusetuks, kui juhtkonna hinnangul puuduvad võimalused nõude kogumiseks. Lootusetud nõuded kantakse bilansist välja.

Varud

Varudena kajastatakse müügi eesmärgil soetatud kaupu. Varud võetakse arvele soetusmaksumus, mis koosneb ostuhinnast ja muudest soetamisega seotud otsestest kulutustest. Varude arvestuses kasutatakse FIFO meetodit.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalseks põhivaraks loetakse varasid hinnangulise kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja soetusmaksumusega alates 5000 eurost. Varad, mille soetusmaksumus on alla 5 000 euro kajastatakse väheväärtusliku inventarina ja kantakse soetamisel kulusse. Kuludesse kantud (olulise) väheväärtusliku inventari üle peetakse arvestust bilansiväliselt.

Põhivara soetusmaksumuse võetakse arvele kulutused, mis on vajalikud selle viimiseks tööseisukorda ja -asukohta (vara soetusmaksumus, kulutused transpordile, paigaldamisele). Materiaalset põhivara kajastatakse bilansis soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulereitud kulum. Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Kulumi norm määratakse igale põhivaraobjektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust tööeast. Materiaalse põhivara objektide soetusmaksumus amortiseeritakse kuluku nende hinnangulise kasuliku eluea jooksul.

Põhivara remondi- ja hoolduskulud, mis tehakse eesmärgiga säilitada vara esialgset taset, kajastatakse nende kulude tekkimisel aruandeperioodi kuludes.

Piiramata kasutuseaga objekte (maa, kunstiväärtused, kultuurimälestiste riiklikku registrisse kantud varad ja muuseumikogudesse kuuluvad varad) ei amortiseerita. Sisustus- ja kujunduseesmärgil soetatud asju, millel ei ole püsivat väärtust, samuti muuseumi abikogusse arvatud asju, mis kuuluvad teatud aja järel väljavahetamisele, amortiseeritakse nende kasuliku eluea jooksul.

Põhivarade arvelevõtmise alampiir 5000 euro

Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)

Põhivara grupi nimi	Kasulik eluiga
Hooned ja rajatised	20-50
Rajatised	5-20

Masinad ja seadmed	5-10
Sõidua autod, väikebussid ja muud transpordivahendid	5-10
Immateriaalne põhivara	3-10
Muu materiaalne põhivara	3-10

Rendid

Kapitalirendina kajastatakse rendilepinguid, mille puhul kõik olulised vara omandiga seotud riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Kõik ülejäänud rendilepingud on kajastatud kasutusrendina. Kapitalirendi kohustist vähendatakse põhiosa tagasimaksetega, intressikulu kajastatakse kasumiaruandes finantskuluna.

Kasutusrendimaksud kajastatakse kasumiaruandes rentnikuna kuluna ja rendileandjana tuluna tekkepõhiselt rendiperioodi jooksul.

Eraldised ja tingimuslikud kohustised

Eraldist kajastatakse bilansis juhul, kui:

- 1) Muuseumil lasub enne aruandekuupäeva toimunud kohustavast sündmusest tulenevalt juriidiline või tegevusest tingitud kohustus;
- 2) kohustuse realiseerumine on tõenäoline;
- 3) kohustuse summat on võimalik usaldusväärsetl mōōta.

Eraldiste kajastamisel bilansis on lähtutud juhtkonna hinnangust eraldiste täitmiseks tõenäoliselt vajaliku summa ning eraldise realiseerumise aja kohta. Eraldised võetakse arvele lühi- ja pikaajalise osana, lähtudes hinnangust nende realiseerumise tähtajale. Eraldise suurusele hinnangu andmisel võib kaasata ka eksperte väljastpoolt.

Annetused ja toetused

Toetused ja annetused jagunevad tegevustoetusteks ja sihtotstarbelisteks toetusteks ehk sihtfinantseerimiseks. Sihtfinantseerimine võib olla antud tegevuskuludeks ja põhivara soetuseks. Sihtfinantseerimisena kajastatakse projektipõhiselt saadud toetusi, mida iseloomustab kindel eesmärk koos näitajatega, mille alusel eesmärgi täitmist mōōdetakse, ajakava ja rahaline eelarve. Toetuse andja või vahendaja nõuab projekti kohta detailset aruandlust koos kulutuste kohta andmete esitamisega ning raha ülejääk nõutakse projekti lõppedes saajalt tagasi. Sihtotstarbelised annetused ja toetused kajastatakse tuluna perioodis, mil leiavad aset kulutused, mille kompenseerimiseks annetused ja toetused on mõeldud.

Toetust loetakse põhivara sihtfinantseerimiseks, kui selle kasutamise põhitingimuseks on kindlaksmääratud põhivara ost, ehitamine või muul viisil soetamine. Põhivara sihtfinantseerimist kajastatakse brutomeetodil ehk sihtfinantseerimise abil soetatud vara võetakse bilansis arvele tema soetumaksumuses (tasuta saadud vara soetumaksumuseks on tema õiglase väärtus) materiaalse või immateriaalse varana. Sihtfinantseerimist põhivara soetamiseks kajastatakse materiaalse või immateriaalse varana ja tuluna põhivara sihtfinantseerimisest samas perioodis, mil tehti kulutused. Juhul, kui sihtfinantseerimine on küll laekunud, kuid selle kasutamisega seotud tingimused on veel täitmata või kulutusi pole tehtud, kajastatakse saadud vahendeid sihtfinantseerimise ettemaksena ehk kasutamata sihtfinantseeringuna. Tegevustoetused on toetused, mille korral on määratletud küll eesmärk, kuid mille kasutamise otstarve ei ole täpselt määratud. Tegevustoetusi kajastatakse raha laekumisel koheselt tuluna.

Tulud

Tulu kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglasel väärtuses. Toodete, kaupade ja põhivara müügist saadud tulu kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle ostjale ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline. Tulu teenuste müügist kajastatakse teenuse toimumise perioodil.

Kulud

Tegevuskuludena kajastatakse sihtasutuse tegevusega seotud kulud. Sihtasutuse tegevuskulud on jaotatud tööjõukuludeks, majanduskuludeks, põhivara kulumiks ja muudeks kuludeks. Kuludesse kantakse kõik aruandeperioodil tehtud kulud, sealhulgas perioodilised kulud. Kulud kajastatakse tekkepõhise arvestusprintsibi alusel. Kulude kajastamisel lähtutakse tulude-kulude vastavuse printsibiist. Kulud kajastatakse samal perioodil kui nendega seotud tulud.

Seotud osapooled

Seotud isikuteks loetakse sihtasutuses juhatuse ja nõukogu liikmed ning nende abikaasad ja lapsed ning eelpool nimetatute valitseva või olulise mõju all olevad äriühingud, sihtasutused ja mittetulundusühingud.

Osapooled on seotud juhul, kui üks osapool omab kas kontrolli teise osapoole üle või olulist mõju teise osapoole ärilistele otsustele.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2022	31.12.2021
Raha kassas	1 753	7 215
Raha arvelduskontol	855 352	439 812
Raha teel	0	0
Kokku raha	857 105	447 027

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed (eurodes)

	31.12.2022	12 kuu jooksul
Nõuded ostjate vastu	20 111	20 111
Ostjatelt laekumata arved	20 111	20 111
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	73 764	73 764
Muud nõuded	947	947
Viitlaekumised	947	947
Ettemaksed	34	34
Muud makstud ettemaksed	34	34
Ettemakstud sihtfinantseerimine	35 989	35 989
Tekkepõhine sihtfinantseerimine	13 348	13 348
Kokku nõuded ja ettemaksed	144 193	144 193
	31.12.2021	12 kuu jooksul
Nõuded ostjate vastu	25 529	25 529
Ostjatelt laekumata arved	25 529	25 529
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	29 567	29 567
Muud nõuded	28	28
Viitlaekumised	28	28
Ettemakstud sihtfinantseerimine	35 989	35 989
Kokku nõuded ja ettemaksed	91 113	91 113

Lisa 4 Varud (eurodes)

	31.12.2022	31.12.2021
Müügiks ostetud kaubad	6 071	4 385
Kokku varud	6 071	4 385

Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad (eurodes)

	31.12.2022		31.12.2021	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Ettevõtte tulumaks		46		61
Käibemaks	31 439		18 170	
Üksikisiku tulumaks		9 766		10 058
Sotsiaalmaks		23 703		24 916
Kohustuslik kogumispension		628		897
Töötuskindlustusmaksed		1 675		1 702
Ettemaksukonto jääk	42 325		11 397	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	73 764	35 818	29 567	37 634

Lisa 6 Materiaalsed põhivarad (eurodes)

						Kokku
	Maa	Ehitised	Masinad ja seadmed	Muud materiaalsed põhivarad	Lõpetamata projektid ja ettemaksed	
31.12.2020						
Soetusmaksumus	72 816	5 930 608	67 250	9 508 653	256 607	15 835 934
Akumuleeritud kulum		-514 618	-51 810	-60 414		-626 842
Jääkmaksumus	72 816	5 415 990	15 440	9 448 239	256 607	15 209 092
Ostud ja parendused		15 434	44 308	5 120	299 392	364 254
Amortisatsioonikulu		-241 783	-9 197	-98 200		-349 180
31.12.2021						
Soetusmaksumus	72 816	5 946 042	111 558	9 513 773	555 999	16 200 188
Akumuleeritud kulum		-756 401	-61 007	-158 614	0	-976 022
Jääkmaksumus	72 816	5 189 641	50 551	9 355 159	555 999	15 224 166
Ostud ja parendused			26 887		1 310 728	1 337 615
Amortisatsioonikulu		-240 427	-16 880	-99 138		-356 445
Ümberliigitamised		55 550			-55 550	0
31.12.2022						
Soetusmaksumus	72 816	6 001 592	138 445	9 513 773	1 811 177	17 537 803
Akumuleeritud kulum		-996 828	-77 887	-257 752		-1 332 467
Jääkmaksumus	72 816	5 004 764	60 558	9 256 021	1 811 177	16 205 336

Lisa 7 Immateriaalsed põhivarad

(eurodes)

			Kokku
	Arvutitarkvara	Muud immateriaalsed põhivarad	
31.12.2020			
Soetusmaksumus	2 309	9 800	12 109
Akumuleeritud kulum	-2 309	-1 089	-3 398
Jääkmaksumus	0	8 711	8 711
Amortisatsioonikulu		-3 267	-3 267
31.12.2021			
Soetusmaksumus	0	9 800	9 800
Akumuleeritud kulum	0	-4 356	-4 356
Jääkmaksumus	0	5 444	5 444
Amortisatsioonikulu		-3 266	-3 266
31.12.2022			
Soetusmaksumus		9 800	9 800
Akumuleeritud kulum		-7 622	-7 622
Jääkmaksumus		2 178	2 178

Lisa 8 Kasutusrent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rendileandja

	2022	2021
Kasutusrenditulu	8 628	1 745

Käsitöökodade kasutusrent, üritustega seotud ruumide ja väliala kasutusrent

Aruandekohustuslane kui rentnik

	2022	2021
Kasutusrendikulu	28 976	20 176
Järgmiste perioodide kasutusrendikulu mittekatkestatavatest lepingutest		
	31.12.2022	31.12.2021
12 kuu jooksul	3 151	19 727

1-5 aasta jooksul	5 125	26 434
-------------------	-------	--------

Sõiduk CITROEN BERLINGO 1,5 kasutusrent. Lepingu lõpptähtaeg 15.07.2025.

Narva Mööblikombinaadi ruumide rent Vana Narva maketi näituseks, leping kehtib veebruarini 2023.

Lisa 9 Võlad ja ettemaksud

(eurodes)

	31.12.2022	12 kuu jooksul
Võlad tarnijatele	257 369	257 369
Võlad töövõtjatele	30 688	30 688
Maksuvõlad	35 818	35 818
Muud võlad	335	335
Muud viitvõlad	335	335
Kokku võlad ja ettemaksud	324 210	324 210
	31.12.2021	12 kuu jooksul
Võlad tarnijatele	88 155	88 155
Võlad töövõtjatele	36 409	36 409
Maksuvõlad	37 634	37 634
Muud võlad	111	111
Muud viitvõlad	111	111
Kokku võlad ja ettemaksud	162 309	162 309

Lisa 10 Eraldised

(eurodes)

	31.12.2021	Moodustamine/korrigeerimine	Kasutamine	31.12.2022
Kokku eraldised	381 702		-35 276	346 426
Sealhulgas:				
Lühiajalised	381 702		-35 276	346 426
	31.12.2020	Moodustamine/korrigeerimine	Kasutamine	31.12.2021
Tagasi nõutud sihtfinantseerimine	0	381 702		381 702
Kokku eraldised		381 702		381 702
Sealhulgas:				
Lühiajalised		381 702		381 702

Eraldis on moodustatud projektile "Piirikindluse avastuskeskuse avamine" eraldatud toetuse osalise tagastamise kohustuse arvestamiseks, Riigi Tugiteenuste Keskuse 27.09.2021 otsuse nr 11.2-14/1194 ja vaideotsuse 27.12.2021 otsuste alusel. Otsus on vaidlustatud ning lahendamisel kohtus.

Lisa 11 Annetused ja toetused

(eurodes)

	2022	2021
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	581 988	1 112 302
Sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks	1 354 387	-271 560
Mittesihtotsatabelised annetused ja toetused	733 962	421 904
Kokku annetused ja toetused	2 670 337	1 262 646
sh Kultuurministeerium	849 914	577 005
sh Narva Linnavalitsuse Kultuuriosakond	440 489	434 965
sh Kultuurkapital	40 071	129 316
sh Eesti Töötukassa	2 046	256 434
sh Rahandusministeerium	746 187	-135 074

Lisa 12 Tulu ettevõtlusest

(eurodes)

	2022	2021
Muuseumide ja näituste tasulised teenused	322 315	243 622
Ruumide ja muu vara üür ja rent	8 628	1 745
Tulu kaupade müügist	66 422	50 766
Restorani tulud	282 870	246 663
Majutus	3 616	0
Kokku tulu ettevõtlusest	683 851	542 796

Lisa 13 Mitmesugused tegevuskulud

(eurodes)

	2022	2021
Üür ja rent	-24 173	-20 176
Energia	-120 349	-104 882
Elektrienergia	-81 346	-51 706
Soojusenergia	-39 003	-53 176
Veevarustusteenused	-2 887	-2 770
Mitmesugused bürookulud	-59 036	-33 264
Uurimis- ja arengukulud	-3 500	-16 781
Lähetuskulud	-4 914	-907
Koolituskulud	-374	-1 045
Riiklikud ja kohalikud maksud	-874	-2 084
Kulu ebatöenäoliselt laekuvatest nõuetest	0	-749
Muud kinnistute, hoonete ja ruumidega seotud kulud	-112 582	-89 696
Infotehnoloogia kulud	-15 079	-21 370
Inventar ja inventari hooldus	-27 576	-42 500
Ürituste ja näituste korraldamise kulud	-100 290	-209 774
Toiduained	-89 696	-85 329
Muud	-11 293	-34 529
Kokku mitmesugused tegevuskulud	-572 623	-665 856

Lisa 14 Tööjõukulud

(eurodes)

	2022	2021
Palgakulu	-929 795	-920 712
Sotsiaalmaksud	-304 901	-298 684
Erisoodustused	-238	-394
Muud	-395	-800
Kokku tööjõukulud	-1 235 329	-1 220 590
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	51	54

Seisuga 31.12.2022 on 49 töölepingut, 1 juhatuse liikme leping

Lisa 15 Seotud osapooled

(eurodes)

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2022	2021
Arvestatud tasu	48 793	43 094

Lisa 16 Sündmused pärast aruandekuupäeva

Üürilepingu Kenkma OÜ-ga lõpetamine 12.02.2023 ja Vana Narva maketti kolimine Kenkma OÜ ruumidest Narva muuseumi Kunstigaleriisse;

Halduskohus rahuldab Narva Muuseumi kaebuse Riigi Tugiteenuste Keskuse otsuse peale 03.03.2023 ("Sihtasutus Narva Muuseum kaebus Riigi Tugiteenuste Keskuse 27.09.2021 otsusele nr 11.2-14/1194 ja 27.12.2021 vaideotsusele nr 11.2-14/1754"), asudes seisukohale, et hankemuudatus oli lubatav nii RHS § 123 lg 1 p 1 kui ka p 4 alusel.

Otsus oli:

Tühistada Riigi Tugiteenuste Keskuse 27.09.2021 otsus nr 11.2-14/1194 ja 27.12.2021 vaideotsus nr 11.2-14/1754;
Mõista Riigi Tugiteenuste Keskuselt Sihtasutuse Narva Muuseum kasuks välja menetluskulud 13 412,88 eurot.

RTK esitas 31.03.2023 apellatsioonkaebuse Tallinna Ringkonnakohtule Tallinna Halduskohtu 03.03.2023 kohtuotsuse tühistamiseks täies ulatuses.

Lisa 17 Tegevuse jätkuvus

Riigi Tugiteenuste Keskuse 27.09.2021. a finantskorrektsiooni tegemise ja taotluse rahuldamise otsuse muutmise otsusega on nõutud Narva Muuseumilt tagasi toetus 526 986,37 eurot, millest 145 284,39 eurot tasaarvestati (tasumata väljamaksetaotlusega) ning 381 701,98 eurot tuli tasuda 27.11.2021. a.

SA Narva Muuseum esitas 16.03.2022 taotluse 381 701,98 euro tasumise ajatamiseks 5-ks aastaks (intress 6 kuu Euribor + 3 % aastas), mille RTK rahuldab 26.04.2022. 2022. a tasus muuseum põhiosa maksed 35 276 eur ja intresse ning viiviseid summas 49 928 eur.

Kui kohtumenetluse tulemusena ei tühistata tagasinõudmise otsust, pöördub muuseum lisarahastuse saamiseks Vabariigi Valitsuse poole palvega eraldada reservist raha tagasimakseks. Juhul, kui reservist raha ei saa, tuleb sihtasutuse tegevus peatada ja sihtasutus likvideerida.

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 31.03.2023

Sihtasutus Narva Muuseum (registrikood: 90011481) 01.01.2022 - 31.12.2022 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
MARIA SMORŽEVSKIHH-SMIRNOVA	Juhatuse liige	31.03.2023

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Sihtasutus Narva Muuseum nõukogule

Arvamus

Oleme auditeerinud Sihtasutus Narva Muuseum (ettevõtte) raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilanssi seisuga 31.12.2022 ning tulemiaruanne, rahavoogude aruannet ja netovara muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud aasta kohta ja raamatupidamise aastaaruande lisasid, sealhulgas märkimisväärsete arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab kaasnev raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt ettevõtte finantsseisundit seisuga 31.12.2022 ning sellel kuupäeval lõppenud aasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga“. Me oleme ettevõttest sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestusekspertide eetikakoodeksiga (Eesti) (sh sõltumatuse standardid), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt nendele nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusel.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma raamatupidamise aastaaruannet ega meie vandeauditori aruannet. Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon lahknep oluliselt raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega

Juhtkond vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas ettevõtte likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad ettevõtte raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditori aruanne, mis sisaldab meie arvamus. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduuri vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusel. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, vääresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamusel avaldamiseks ettevõtte sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust ettevõtte suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeauditori aruandes tähelepanu raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamus. Meie järeldused põhinevad vandeauditori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mis tahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

/digitaalselt allkirjastatud/

Eeli Lääne

Vandeauditori number 338

EL Finants OÜ

Auditoorettevõtja tegevusloa number 200

Küti tee 5, Haabneeme alevik, Viimsi vald, Harju maakond, 74001

31.03.2023

Audiitorite digitaalallkirjad

Sihtasutus Narva Muuseum (registrikood: 90011481) 01.01.2022 - 31.12.2022 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
EELI LÄÄNE	Vandeaudiitor	31.03.2023

Tegevusalad

Tegevusala	EMTAK kood	Põhitegevusala
Muuseumide tegevus	91021	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 3599230
Faks	+372 3599232
E-posti aadress	kantselei@narvamuuseum.ee
Veebilehe aadress	www.narvamuuseum.ee